

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 747

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

datum: 17 juni 2022

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Winwinlening. - Stand van zaken

Met de winwinlening van ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV/z) moedigt de Vlaamse overheid particulieren aan om een achtergestelde lening te verstrekken aan kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's). Een particulier kan tot 75.000 euro lenen aan een Vlaamse kmo gedurende een looptijd van 5 tot 10 jaar. De kredietgever krijgt hiervoor een jaarlijks belastingkrediet van 2,5% op het openstaande kapitaal van de winwinlening. Als de kredietnemer niet kan terugbetalen, kan de kredietgever daarnaast 30% van het verschuldigde bedrag terugkrijgen via een eenmalig belastingkrediet. Een kmo kan tot een bedrag van 300.000 euro aan winwinleningen aangaan, met een maximum van 75.000 euro per kredietgever.

1. Hoeveel leningen werden er in 2021 geregistreerd bij PMV? Graag totaal aantal en opdeling naar:
 - a) provincie waar de kmo gelegen is;
 - b) type kredietnemer;
 - c) gevraagd krediet;
 - d) verleend krediet.
2. Graag opgave van de verdeling van de winwinlening naar vennootschapsvorm - type kredietnemer rechtspersonen voor 2021. Hoe was deze verdeling de jaren daarvoor? Is een shift merkbaar?
3. Hoe evalueert de minister de evolutie van de cijfers?
4. Wat is het profiel van de kredietgever of de relatie tot de kredietnemer (ouders, andere familie, vrienden,)? Ziet de minister ter zake een evolutie?
5. Hoeveel middelen vloeiden er naar de winwinlening in 2021? Graag belastingkrediet voor 2021. Hoe evolueert dit cijfer?
6. Hoeveel bedraagt het gemiddelde bedrag per winwinlening in 2021? Hoeveel unieke kredietnemers werden er genoteerd in 2021? Hoeveel euro haalde elke kredietnemer gemiddeld op in 2021?
7. Welke weerslag had de coronapandemie op de winwinlening in haar geheel en op de kredietnemers en kredietgevers?

**Vlaams
Parlement**

ANTWOORD

op vraag nr. 747 van 17 juni 2022

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

1. In 2021 werden er 8.667 Winwinleningen geregistreerd voor een totaal kredietbedrag van bijna 152 miljoen euro (151.921.415,25 euro).

a) Opdeling productie 2021 per provincie

Provincie	Bedrag	Aantal
Antwerpen	39.545.704,00 €	2955
Limburg	11.462.439,56 €	610
Oost-Vlaanderen	42.176.669,16 €	2336
Vlaams-Brabant	18.571.956,38 €	964
West-Vlaanderen	40.164.646,15 €	1802
Totaal	151.921.415,25 €	8667

b) Opdeling productie 2021 per type kredietnemer (starters vs. niet-starters)

Type KN	Bedrag	Aantal
Niet-Starters	83.507.773,92 €	5685
Starters	68.413.641,33 €	2982
Totaal	151.921.415,25 €	8667

c-d)PMV/z-Waarborgen NV staat enkel in voor de registratie en beheer van de Winwinleningen en fungeert niet als tussenpersoon, marktplaats of matchmaker tussen de kredietgevers en kredietnemers. Hierdoor heeft PMV/z-Waarborgen NV geen zicht op de "gevraagde" kredietbedragen door de kredietnemers. PMV/z-Waarborgen NV heeft enkel zicht op het effectief verleende bedrag aan Winwinleningen dat werd aangeboden ter registratie. Voor het verleende bedrag aan Winwinleningen in 2021 wordt verwezen naar punt a) van deze vraag.

2. In 2021 werden er 7.314 Winwinleningen aan rechtspersonen toegestaan voor een totaal kredietbedrag van 119.578.320,36 euro. De belangrijkste vennootschapsvormen zijn de BVBA/BV, de commanditaire vennootschap/CV en de NV. Voor de ganse portefeuille (productie 2006-2021) zien we een gelijkaardige opdeling.

2021				
Vennootschapsvorm	Bedrag	%Bedrag	Aantal	%Aantal
Andere	626.700,00 €	0,52%	15	0,21%
BV (besloten vennootschap)	88.243.824,86 €	73,80%	5141	70,29%
bvba	8.895.886,00 €	7,44%	510	6,97%
comm. va	535.000,00 €	0,45%	15	0,21%
CommV (Commanditaire vennootschap)	6.951.824,90 €	5,81%	215	2,94%
CV (coöperatieve vennootschap)	764.600,00 €	0,64%	82	1,12%

cvba	568.600,00 €	0,48%	64	0,88%
feitelijke vereniging	55.000,00 €	0,05%	2	0,03%
NV (naamloze vennootschap)	6.592.140,00 €	5,51%	660	9,02%
VOF (Vennootschap onder firma)	3.452.494,60 €	2,89%	162	2,21%
VZW (Vereniging zonder winstoogmerk)	2.892.250,00 €	2,42%	448	6,13%
	119.578.320,36 €	100,00%	7314	100,00%

Totaal				
Vennootschapsvorm	Bedrag	%Bedrag	Aantal	%Aantal
Andere	4.350.105,67 €	0,79%	195	0,82%
BV (besloten vennootschap)	148.264.183,42 €	27,08%	7431	31,06%
bvba	293.012.221,57 €	53,52%	10738	44,88%
comm. va	3.953.200,00 €	0,72%	142	0,59%
CommV (Commanditaire vennootschap)	35.152.677,37 €	6,42%	1250	5,22%
CV (coöperatieve vennootschap)	1.557.100,00 €	0,28%	149	0,62%
cvba	6.844.678,00 €	1,25%	548	2,29%
feitelijke vereniging	562.500,00 €	0,10%	25	0,10%
Maak een keuze	50.000,00 €	0,01%	2	0,01%
NV (naamloze vennootschap)	26.784.435,00 €	4,89%	1501	6,27%
VOF (Vennootschap onder firma)	19.491.109,57 €	3,56%	837	3,50%
VZW (Vereniging zonder winstoogmerk)	7.413.150,00 €	1,35%	1106	4,62%
	547.435.360,60 €	100,00%	23924	100,00%

3. Het totaal bedrag aan Winwinleningen in de periode 2017-2018 fluctueerde rond de 60 miljoen euro om in 2019 iets hoger uit te komen op 62,5 miljoen euro. In 2020 zien we echter een enorme toename van zowel het aantal als het bedrag van geregistreerde Winwinleningen (respectievelijk 4.167 voor 101 miljoen euro). Deze sterke stijging werd voornamelijk gerealiseerd in het laatste kwartaal van 2020 i.e. in de maanden na de verruiming van de modaliteiten van de Winwinlening n.a.v. de coronacrisis. Deze sterke stijging werd in 2021 doorgetrokken. In 2021 werden er maar liefst 8.667 Winwinleningen geregistreerd voor een bedrag van bijna 152 miljoen euro. De sterke stijging van de productie, na uitbreiding van de modaliteiten, toont aan dat de verruiming in belangrijke mate bijdraagt tot het succes van de Winwinlening ter ondersteuning (van het quasi eigen vermogen) van ondernemingen.

Jaar	Bedrag	Aantal
2017	60.161.891,00 €	2553
2018	59.100.318,56 €	2624
2019	62.595.257,76 €	2635
2020	100.781.169,96 €	4167
2021	151.921.415,25 €	8667
	434.560.052,53 €	20646

4. Ook in 2021 zijn het de ouders van de kredietnemers die in belangrijke mate optreden als verschafer van een Winwinlening. Daarnaast fungeren ook vaak kennissen van de onderneming als kredietgevers. T.o.v. de totale productie (2006-2021) zien we dat in 2021 het belang van de investeerders (kredietverschaffers zonder familiale of vriendschapsband) wel toegenomen is. Dit is een trend die zich de laatste jaren doorzet.

2021				
Vennootschapsvorm	Bedrag	%Bedrag	Aantal	%Aantal
Vader	38.446.321,46 €	25,31%	1218	14,05%
Moeder	30.425.039,31 €	20,03%	946	10,91%
Kennis	28.595.516,40 €	18,82%	1314	15,16%
Schoonfamilie	18.019.017,56 €	11,86%	566	6,53%
Investeerders	15.632.076,60 €	10,29%	3918	45,21%
Broer of zus	6.284.804,92 €	4,14%	214	2,47%
Oom of tante	4.985.700,00 €	3,28%	169	1,95%
Dochter of zoon	3.687.164,00 €	2,43%	105	1,21%
Samenwonende vriend(in) zonder samenlevingscontract	3.260.275,00 €	2,15%	112	1,29%
Neef of nicht	1.371.000,00 €	0,90%	45	0,52%
Grootouder	1.211.000,00 €	0,80%	59	0,68%
Kleindochter of kleinzoon	3.500,00 €	0,00%	1	0,01%
	151.921.415,25 €	100,00%	8667	100,00%

Totaal				
Vennootschapsvorm	Bedrag	%Bedrag	Aantal	%Aantal
Vader	224.493.758,56 €	28,87%	7761	22,81%
Moeder	169.533.397,25 €	21,80%	5814	17,09%
Kennis	133.529.326,49 €	17,17%	6450	18,95%
Schoonfamilie	95.409.439,86 €	12,27%	3398	9,99%
Broer of zus	41.896.423,12 €	5,39%	1509	4,43%
Investeerders	38.233.659,60 €	4,92%	6243	18,35%
Oom of tante	24.439.715,88 €	3,14%	932	2,74%
Dochter of zoon	17.440.052,00 €	2,24%	624	1,83%
Samenwonende vriend(in) zonder samenlevingscontract	15.654.337,50 €	2,01%	609	1,79%
Grootouder	8.642.906,84 €	1,11%	375	1,10%
Neef of nicht	5.242.500,00 €	0,67%	187	0,55%
Niet meegedeeld	2.654.473,00 €	0,34%	115	0,34%
Kleindochter of kleinzoon	337.000,00 €	0,04%	12	0,04%
	777.506.990,10 €	100,00%	34029	100,00%

5. Het jaarlijks belastingkrediet bedraagt 2,5% van het rekenkundig gemiddelde van het nog openstaande saldo van de Winwinlening op 1 januari en 31 december van het belastbare tijdperk. Het jaarlijks belastingkrediet wordt toegestaan vanaf het aanslagjaar dat verbonden is aan het belastbare tijdperk waarin de Winwinlening werd gesloten. Twee jaar na het sluiten van een Winwinlening genereert deze m.a.w. pas een impact op de begroting in het kader van de jaarlijkse vergoeding. De gegevens in de onderstaande tabel voor 2021 zijn een raming op basis van de door PMV/z-Waarborgen NV geregistreerde Winwinleningen tot 31 december 2021. PMV/z-Waarborgen NV heeft geen toegang tot de data van de FOD Financiën die als enige instantie over werkelijke bedragen beschikt via de aangifte Personenbelasting.

	Productie t.e.m. 2021 - Begroting 2023
Jaarlijks belastingkrediet	10.177.786,15 €

Indien een Winwinlening vervroegd opeisbaar wordt gesteld¹, kan de kredietgever momenteel een éénmalig belastingkrediet ten belope van 30%² van het nog openstaande saldo³ van deze Winwinlening bekomen. Het éénmalig belastingkrediet wordt toegekend voor het aanslagjaar dat verbonden is met het belastbare tijdperk waarin vaststaat dat een gedeelte of het geheel van de hoofdsom van de Winwinlening definitief verloren is. Twee jaar na de opeisbaarstelling van de Winwinlening genereert deze met andere woorden een impact op de begroting in het kader van de éénmalige vergoeding.

De gegevens in onderstaande tabel zijn berekend op basis van de door PMV/z-Waarborgen NV uitgereikte schrappingsbrieven voor Winwinleningen, waarbij de kredietgever aan PMV/z-Waarborgen NV heeft te kennen gegeven beroep te zullen doen op het éénmalig belastingkrediet.

Het dient wel opgemerkt te worden dat niet alle opgezegde of afgesloten Winwinleningen ook effectief via de belastingaangifte zullen worden aangegeven. PMV/z-Waarborgen NV heeft echter geen toegang tot de data van de FOD Financiën die als enige instantie over de werkelijke bedragen beschikt via de aangifte Personenbelasting.

Schrappingen t.e.m. 2021 - Begroting 2023	
Eénmalig belastingkrediet	1.185.183,00 €

Gezien de stijgende trend in de productie die al een aantal jaren aanhoudt, zal ook de impact op de begroting (zowel éénmalig als jaarlijks belastingkrediet) jaar na jaar toenemen.

6. Het gemiddelde bedrag per Winwinlening bedroeg in 2021 17.528,72 euro. Dit is lager dan het gemiddelde bedrag in 2020 (24.185,55 euro) en is te verklaren door het feit dat er meer investeerders (zonder familie- of vriendschapsband met de ondernemer) een Winwinlening verschaffen. Het bedrag dat door deze kredietgevers aan de onderneming wordt verschaft is doorgaans een stuk kleiner dan wanneer er wel een band is met de onderneming.

In 2021 werden er 3.041 unieke kredietnemers genoteerd. Dit betekent dat elke kredietnemer gemiddeld ongeveer 50.000 euro (49.957,72 euro) heeft opgehaald via Winwinleningen.

7. De coronacrisis heeft een serieuze impact gehad op het economische weefsel. Vlaamse ondernemers hadden nood aan liquiditeiten om bijvoorbeeld periodes van sluiting of verminderde activiteit te overbruggen. Daarnaast was en is het van belang, met het oog op herstel en continuïteit, dat de solvabiliteit van de Vlaamse ondernemers verder voldoende wordt ondersteund. Met de verruiming van de modaliteiten van de Winwinlening werd getracht hieraan tegemoet te komen. Uit de cijfers (zie ook het antwoord op deelvraag 3 hierboven) blijkt dat de verruiming inderdaad een significante impact heeft gehad op de productie van de Winwinlening. Heel wat particuliere (spaar) gelden werden op die manier gemobiliseerd. Ondernemers beschikten over meer liquiditeiten en, gelet op het achtergesteld karakter van de Winwinlening, werd de solvabiliteit van de ondernemingen, hierdoor op een positieve manier geïmpacteerd.

¹ In geval van faling, kennelijk onvermogen of vrijwillige gedwongen ontbinding of vereffening van de kredietnemer.

² Voor Winwinleningen gesloten tussen 16/03/2020 tot 31/12/2021 is dit 40%.

³ Het openstaande saldo houdt rekening met de eventueel voorziene afbouw in de delgingsschema's en de aan PMV/z-Waarborgen NV gemelde en bevestigde stopgezette of opgezegde Winwinleningen.